

สรุปสาระสำคัญ

ร่าง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพแห่งชาติ

วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดตั้ง กลไกสนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพของ ประเทศ ที่ต่อเนื่องและบูรณาการ และเป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบ ข้อมูลข่าวสารสุขภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เป้าประสงค์

- พัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล ให้ประชาชนมีและเข้าถึงข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคลในการ ดูแลและพัฒนาสุขภาพของตนเอง
- พัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพระดับชุมชน ให้ชุมชนมีและเข้าถึงข้อมูลสุขภาพในการสร้างเสริม สุขภาพของคนในชุมชน
- พัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพระดับประเทศ ให้มีข้อมูลสุขภาพในการพัฒนาระบบสุขภาพ โดย
 - มีการบูรณาการระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ
 - มีกลไกสนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูลที่เพียงพอและเหมาะสม
 - มีการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลสุขภาพ ที่มีคุณภาพ ครอบคลุม ต่อเนื่อง และ ทันสมัย
 - มีการพัฒนาระบบการจัดการและเชื่อมโยงข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ สามารถ ตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ ทั้งในระดับประเทศ และระดับพื้นที่
 - มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่ผลิตข้อมูล ให้สามารถวิเคราะห์ และใช้ข้อมูล ที่ตนเองผลิต เพื่อเพิ่มความตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูล
 - มีการพัฒนาระบบที่เอื้อและส่งเสริมการจัดเก็บและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ใน ระดับต่างๆ โดยการพัฒนาช่องทางการสื่อสาร ทั้งผู้ให้ และผู้รับ และพัฒนา ข่าวสารให้เหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย

เป้าหมาย ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗)

๑. มีการจัดตั้งคณะกรรมการระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ ที่มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง ในทุกระดับ ทั้งระดับพื้นที่และระดับชาติ ในการกำหนดนโยบาย และเป้าหมาย และจัดทำข้อตกลงร่วมกัน ระหว่างภาคี ในการบูรณาการและสนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูล รวมทั้งแนวทางการจัดทำงบประมาณเพื่อสนับสนุน โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบบริหารจัดการกลไกบริหารนโยบายนี้
๒. มีการจัดทำดัชนีชี้วัดสุขภาพ ที่รวบรวมดัชนีชี้วัดสุขภาพหลักที่สำคัญ และมีการใช้เพื่อการติดตามระบบสุขภาพร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง
๓. มีการตกลงร่วมกันในการพัฒนาระบบข้อมูลบริการสุขภาพ เพื่อเป็นฐานข้อมูลหลักในการใช้ประโยชน์ในหลายวัตถุประสงค์ โดยพัฒนาให้ครอบคลุมสถานพยาบาลของรัฐและเอกชน ทั้งข้อมูลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน
๔. มีการพัฒนาคุณภาพ ครอบคลุม ต่อเนื่อง และทันสมัย ของฐานข้อมูลที่สำคัญ เช่น คุณภาพของ ข้อมูลการตาย ความทันเวลาของข้อมูลการเฝ้าระวังโรค และข้อมูลเพื่อการเตือนภัยด้าน สิ่งแวดล้อม คุณภาพของข้อมูลบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิและโรงพยาบาล
๕. มีการออกแบบระบบข้อมูลที่เป็นส่วนขาด และวางแผนการพัฒนาระบบร่วมกันระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งองค์กรภาคประชาชน เช่น ระบบทะเบียนโรคเรื้อรัง ทะเบียนบริการ พื้นฟูสมรรถภาพ การเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยคุกคามสุขภาพ รวมถึงปัจจัยครอบครัว ชุมชน สังคม และระบบข้อมูลการป่วย หรือการตายจากความผิดพลาดจากการให้บริการ สุขภาพที่ป้องกันได้
๖. มีการจัดตั้งกลไกการบูรณาการระบบการสำรวจทางสุขภาพ โดยมีการวางแผนการสำรวจระยะ ยาว ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดรายการข้อมูลที่ต้องการ และการ ออกแบบการสำรวจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ อย่างต่อเนื่อง ตามความถี่ที่เหมาะสม ทั้ง ระดับชาติและระดับจังหวัด
๗. มีการจัดทำมาตรฐานข้อมูลด้านสุขภาพที่สำคัญ และมีการใช้มาตรฐานข้อมูลเพื่อการเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูล ได้แก่ มาตรฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลบริการสุขภาพ เช่น มาตรฐานรหัส มาตรฐานโครงสร้างข้อมูลบริการสุขภาพ
๘. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในทุกระดับที่เกี่ยวข้อง เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างสถานพยาบาล ระดับปฐมภูมิและโรงพยาบาล การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างโรงพยาบาลในกรณีส่งต่อผู้ป่วย ทั้ง รัฐและเอกชน โดยใช้มาตรฐานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
๙. มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารสุขภาพ ที่รวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพที่สำคัญจากหน่วยงานต่างๆ เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระดับต่างๆ เช่น ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด ครอบคลุมประเด็นทาง สุขภาพและประชากรกลุ่มต่างๆ และจัดการให้อยู่ในรูปแบบและช่องทางที่เหมาะสมสำหรับผลิต เผยแพร่ การส่งข้อมูลกลับ การเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ ในรูปแบบต่างๆ และตอบสนองต่อ ความต้องการข้อมูลเฉพาะของผู้ใช้ทุกกลุ่ม และเริ่มวางระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบในการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ

๑๐. มีกลไกการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสุขภาพในด้านการกำหนดนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ แผนสุขภาพระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และการกำหนดหรือติดตามนโยบายเฉพาะ รวมทั้งมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลไปสู่ภาควิชาการ และการใช้ข้อมูลโดยภาคประชาชนในพื้นที่ โดยในระดับพื้นที่ มีการสำรวจปัญหาของตนเองเพื่อการพัฒนา และมีการพัฒนาศักยภาพของประชาชนในการผลิตและใช้ข้อมูล
๑๑. มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในระดับต่างๆ ให้สามารถวิเคราะห์และนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ในด้านสถานการณ์ นโยบาย แผนงาน/โครงการ
๑๒. มีกลไกในการควบคุมการเผยแพร่ข้อมูลที่มีความไม่เหมาะสม และมีมาตรการในการคุ้มครองและปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล
๑๓. มีข้อมูลปัจจัยทางสังคมที่กระทบสุขภาพ เช่น ข้อมูลพื้นที่เสี่ยง ข้อมูลสุขภาพประชากรแฝง และแรงงานต่างชาติด
๑๔. มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการระบบข้อมูลสุขภาพในภาพรวม เช่น หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารกลไกนโยบายด้านระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ บริหารศูนย์ข้อมูลข่าวสารสุขภาพ บริหารข้อมูลบริการและการเงินการคลังสุขภาพ บริหารการสำรวจสุขภาพ พัฒนาและดูแลมาตรฐานข้อมูลสุขภาพ เป็นต้น โดยอาจจะปรับจากหน่วยงานที่มีอยู่ หรือตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่ หากมีความจำเป็น

เป้าหมาย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๒)

๑. มีฐานข้อมูลบริการสุขภาพ ทั้งในระดับบริการปฐมภูมิ และระดับโรงพยาบาล ที่ครอบคลุมประเด็นบริการสุขภาพอย่างครบถ้วน ทั้งด้านส่งเสริมป้องกัน ผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ที่ครอบคลุมสถานพยาบาลรัฐและเอกชน ครอบคลุมแห่ง ครอบคลุมราย และทุกกองทุน
๒. ฐานข้อมูลบริการสุขภาพ มีคุณภาพและครอบคลุมวัตถุประสงค์การใช้ต่างๆ ได้ โดยสามารถเชื่อมโยงหรือทดแทนระบบข้อมูลเฉพาะได้ทุกระบบ ได้แก่ ระบบรายงานประจำ ทะเบียนโรค
๓. มีการสำรวจสุขภาพที่เป็นระบบและบูรณาการ มีการออกแบบ ดำเนินงาน และมีงบประมาณที่เพียงพอ ครอบคลุมความต้องการ โดยมีการวางแผนและดำเนินการในระยะเวลา 10 ปี
๔. มีระบบโครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบในการเชื่อมโยงข้อมูล ระหว่างหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง ระหว่างหน่วยงานส่วนกลางด้วยตนเอง ระหว่างหน่วยงานด้านสุขภาพและหน่วยงานด้านสถิติ ที่มีประสิทธิภาพ และมีการจัดการคลังข้อมูล ที่มีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล

ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ การพัฒนากลไกสนับสนุนด้านระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ
 ๒. ยุทธศาสตร์ การบูรณาการและพัฒนาระบบข้อมูลที่เหมาะสมและตอบสนองต่อการใช้
 ๓. ยุทธศาสตร์ การกำหนดมาตรฐานด้านข้อมูลและพัฒนาคุณภาพของข้อมูล
 ๔. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบจัดการและการเชื่อมโยงข้อมูล
 ๕. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบและกลไก เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ สื่อสารเผยแพร่ และ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร
-
๑. ยุทธศาสตร์ การพัฒนากลไกสนับสนุนด้านระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ
 - ๑.๑. การจัดตั้ง กลไกระดับชาติด้านระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ
 - ๑.๒. การกำหนดกลไกทางกฎหมายและข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง
 - ๑.๓. การวางแผนทรัพยากรบุคคลและงบประมาณด้านข้อมูลข่าวสารสุขภาพ
 - ๑.๔. การพัฒนาศักยภาพและเครือข่ายด้านระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ
 ๒. ยุทธศาสตร์ การบูรณาการและพัฒนาระบบข้อมูลที่เหมาะสมและตอบสนองต่อการใช้
 - ๒.๑. การจัดทำดัชนีชี้วัดสุขภาพแห่งชาติ
 - ๒.๒. การพัฒนาระบบข้อมูลสถิติชีพ
 - ๒.๓. การพัฒนาระบบเฝ้าระวังโรคและการบาดเจ็บ และทะเบียนโรค
 - ๒.๔. การพัฒนาระบบเฝ้าระวังปัจจัยคุกคามและปัจจัยเอื้อต่อสุขภาพ
 - ๒.๕. การพัฒนาระบบข้อมูลบริการสาธารณสุข
 - ๒.๖. การพัฒนาระบบข้อมูลทรัพยากรและค่าใช้จ่ายสุขภาพ
 - ๒.๗. การพัฒนาระบบการสำรวจทางสุขภาพ
 - ๒.๘. การพัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพระดับพื้นที่
 ๓. ยุทธศาสตร์ การกำหนดมาตรฐานด้านข้อมูลและพัฒนาคุณภาพของข้อมูล
 - ๓.๑. การพัฒนามาตรฐานโครงสร้างของข้อมูล
 - ๓.๒. การพัฒนามาตรฐานการจำแนกประเภทและรหัส
 - ๓.๓. การพัฒนามาตรฐานในด้านการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล
 - ๓.๔. การพัฒนากลไกเชิงสถาบันในการบริหารจัดการมาตรฐานข้อมูลสุขภาพ
 - ๓.๕. การพัฒนากลไกการพัฒนาและควบคุมคุณภาพของข้อมูล

๔. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบจัดการข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูล

- ๔.๑. การพัฒนาฐานข้อมูลสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์ในสถานพยาบาล
- ๔.๒. การพัฒนาระบบส่งต่อข้อมูลและเชื่อมโยงข้อมูลทุกระดับ ในทุกภาคส่วน
- ๔.๓. การพัฒนาระบบคลังข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ
- ๔.๔. การพัฒนาระบบความปลอดภัยของข้อมูลสุขภาพ
- ๔.๕. การพัฒนาระบบการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการนำเสนอสารสนเทศอย่างเป็นระบบ

๕. ยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบและกลไก เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ สื่อสารเผยแพร่ และ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

- ๕.๑. การพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารสุขภาพ
- ๕.๒. การพัฒนารูปแบบและช่องทางการสื่อสารข้อมูลข่าวสารสุขภาพ
- ๕.๓. การพัฒนากลไกในการกลั่นกรองและตรวจสอบข้อมูลที่เผยแพร่
- ๕.๔. การพัฒนากลไกการใช้ข้อมูลเพื่อนโยบายและการจัดการด้านสุขภาพ